

Το ηλιακό λεωφορείο

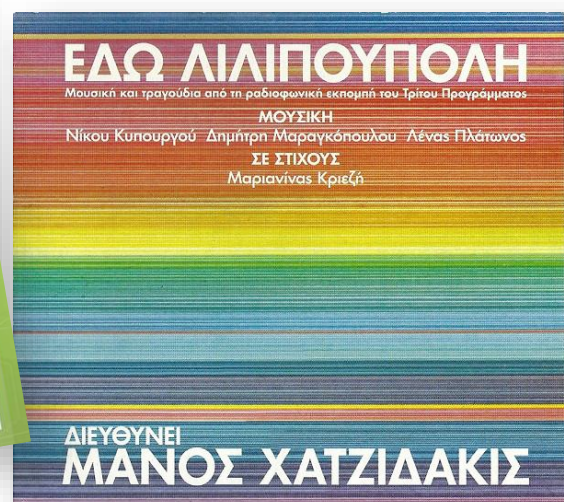
Βιβλίο Γλώσσας Γ' Δημοτικού, μέρος Β'

Με το «ηλιακό λεωφορείο», ποίημα της Μαριανίνας Κριεζή, θα μεταφερθούμε αυτήν την βδομάδα σ' έναν φανταστικό κόσμο.

Ήταν κάποτε μια μικρή ονειρεμένη πολιτεία, η **Λιλιπούπολη**, που στους δρόμους της ταξίδευε ένα αλλιώτικο λεωφορείο...

Το «ηλιακό λεωφορείο» είναι ένα **τραγούδι** από την περίφημη ραδιοφωνική εκπομπή με τον τίτλο «Λιλιπούπολη». Κάθε μέρα ξεδιπλωνόταν ένας ολόκληρος κόσμος γεμάτος φαντασία, ποίηση και μουσική. Υπεύθυνος της εκπομπής ήταν ο Μάνος Χατζιδάκις.

Η εκπομπή έβγαινε στον αέρα από το 1976 ως το 1980.

Εργασία 1 Διαβάζω το ποίημα 2-3 φορές και αριθμηθώ τις στροφές

Το ηλιακό λεωφορείο

Ήταν κάποτε μια μικρή, ονειρεμένη πολιτεία, η Λιλιπούπολη, που στους δρόμους της ταξίδευε ένα αλλιώτικο λεωφορείο

Ένα λεωφορείο που το λένε Ηλιοτρόπιο
με πεταλούδες άσπρες και ροζ,
κάνει κάθε μέρα κι ένα δρομολόγιο
πάνω σε μια γραμμή από φως.

Τρέχα, ηλιακό μου λεωφορείο,
πέρνα σαν αστραπή πορτοκαλιά
κι απ' την εξάτμισή σου πέτα γύρω γύρω
ηλιόσπορους να τρώνε τα πουλιά.

Μ' ένα λεωφορείο που το λένε Ηλιοτρόπιο
γεμάτο γέλιο και μουσικές,
πάμε κάθε μέρα κι ένα δρομολόγιο
στις φωτεινές μας Λιλιγειτονιές.

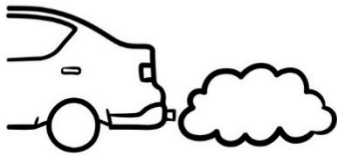
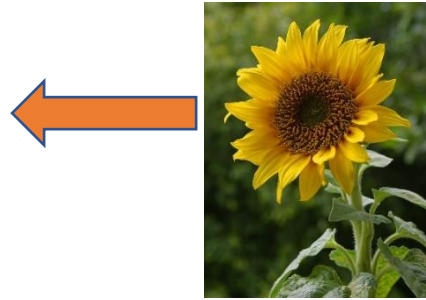
Στίχοι της Μαριανίνας Κριεζή από το τραγούδι «Το ηλιακό λεωφορείο»,
που περιλαμβάνεται στον δίσκο της MINOS-EMI Εδώ Λιλιπούπολη

Άκουσε το τραγούδι πατώντας στον πιο κάτω σύνδεσμο:
https://www.youtube.com/watch?v=y_ziDShvKkU&feature=emb_logo

Ηλιοτρόπιο=φυτό που η κεφαλή του, στρέφεται ακολουθώντας την πορεία του ήλιου μέχρι την δύση, ενώ το ξημέρωμα στρέφεται ξανά προς την ανατολή

Εξάτμιση = τα καυσαέρια του αυτοκινήτου

Εργασία 2 Ξεκλειδώνω το κείμενο

1. Παρατηρώ τον τίτλο του ποιήματος. Ποιο επίθετο περιγράφει το λεωφορείο και τι σημαίνει;

.....
.....

2. Γράφω λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη **ήλιος (αστέρι)**

Το ήξερες ότι:

Εκτός από τον ήλιο το αστέρι, υπάρχει και ο ήλιος το φυτό που ονομάζεται και ηλιάνθος, ηλιοτρόπιο, λιοτρόπι, ηλιοστρόφι, κολοκάσι, λιοδρόμι και άλλα.

3. Υπογραμμίζω στίχους στο ποίημα που δείχνουν ότι δεν είναι ένα συνηθισμένο λεωφορείο. Στη συνέχεια, διαλέγω δύο από αυτούς τους στίχους και τους γράφω.

.....
.....

4. Στο ποίημα υπάρχει ομοιοκαταληξία. Ένωσε τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν όπως το παράδειγμα.

Ένα λεωφορείο που το λένε **Ηλιοτρόπιο**
με πεταλούδες άσπρες και **ροζ**,
κάνει κάθε μέρα κι ένα **δρομολόγιο**
πάνω σε μια γραμμή από **φως**.

5. Βρίσκω διαφορές.

Κανονικό λεωφορείο	Ηλιακό λεωφορείο

Συμπληρώνω τις ασκήσεις 3, 4 και 5 του βιβλίου μου στη σελ. 65

Παραγωγή γραπτού λόγου

Το ηλιακό λεωφορείο είναι ένα λεωφορείο διαφορετικό από τα συνηθισμένα. Είναι ένα λεωφορείο με κυρίαρχο το φως, τον ήλιο, τα λουλούδια, τα τραγούδια, τη χαρά! Ένα λεωφορείο που δε ρυπαίνει αλλά ομορφαίνει την ατμόσφαιρα. Φαντάσου ότι έχεις ταξιδέψει κι εσύ με το ηλιακό λεωφορείο. Περιγράψε στο τετράδιό σου το ταξίδι που έκανες. Οι πιο κάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν.

Ένα ταξίδι με το ηλιακό λεωφορείο

Πού ταξίδεψες
και γιατί;

Ποιοι ήταν
μαζί σου στο
ταξίδι;

Πώς ήταν η
διαδρομή;

Τί είδες εκεί;
Ποιους
γνώρισες;

Ποια ήταν τα
συναισθήματά
σου;

Μετοχές ενεργητικής φωνής

Μετοχές: Οι μετοχές είναι λέξεις που φτιάχνονται από ρήματα και τις χρησιμοποιούμε για να δώσουμε περισσότερες πληροφορίες για το πώς γίνεται αυτό που περιγράφει το ρήμα. Σχηματίζονται με την κατάληξη -οντας ή -ώντας.

π.χ. Ο Μάριος χαιρετούσε τους γονείς του **κουνώντας** τα χέρια του.

Η Ρένα πέρασε όλο το απόγευμα **παίζοντας** στην αυλή.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ω** χωρίς τόνο σχηματίζουν τη μετοχή της ενεργητικής φωνής σε **-οντας**, δηλαδή με **όμικρον**, χωρίς τόνο.

παίζω - παίζ**οντας**

διαβάζω - διαβάζ**οντας**

γράφω - γράφ**οντας**

Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ώ** με τόνο σχηματίζουν τη μετοχή της ενεργητικής φωνής σε **-ώντας**, δηλαδή με **ωμέγα** και παίρνουν τόνο.

ζητώ - ζητ**ώντας**

κρατώ - κρατ**ώντας**

κολλώ - κολλ**ώντας**

Ασκήσεις στις μετοχές

1. Σχηματίζω μετοχές ενεργητικής φωνής από τα παρακάτω ρήματα.

περιμένω	_____	οδηγώ	_____
απλώνω	_____	μετρώ	_____
καθαρίζω	_____	φορώ	_____
βγαίνω	_____	μιλώ	_____
σκάβω	_____	κοιτώ	_____

2. Συμπληρώνω τις μετοχές με **ο** ή **ω** και βάζω τόνο όπου χρειάζεται.

κολυμπ__ντας

τραγουδ__ντας

σφυρίζ__ντας

ακολουθ__ντας

προσέχ__ντας

γλιστρ__ντας

χρησιμοποι__ντας

μεταφέρ__ντας

3. Συμπληρώνω τις προτάσεις με τη μετοχή που προέρχεται από το ρήμα της παρένθεσης.

* Καθαρίζω το δωμάτιό μου _____ . (τραγουδῶ)

* Ξεκουράζομαι _____(διαβάζω) εξωσχολικά βιβλία.

* Περνώ το δρόμο από τις διαβάσεις _____

(προσέχω) δεξιά και αριστερά, μήπως έρχεται κάποιο

αυτοκίνητο.

* Η Αυγή _____(φεύγω), ξέχασε να πάρει την

ομπρέλα της.

- * Ο Αριστείδης έφυγε _____ (τρέχω) για την παιδική χαρά.
- * Η δασκάλα ζήτησε να κάνουμε ησυχία _____ (χτυπώ) τα χέρια της.
- * Το τρένο έφυγε _____ (σφυρίζω) για τον επόμενο σταθμό.
- * Ο Οδυσσέας έφτασε στη χώρα των Φαιάκων _____ (κολυμπώ).
- * Η θεά Αθηνά έδειξε τη συμπάθειά της προς τον Οδυσσέα _____ τον (βοηθώ) πολλές φορές.

Μπράβο που
εργάζεσαι !!

Προαιρετική εργασία

Φτιάξε το δικό σου ηλιακό λεωφορείο και στείλε μας την φωτογραφία του. Μπορείς να πάρεις ιδέες από τον πιο κάτω σύνδεσμο

<https://mylittleworld.gr/%cf%84%ce%bf-%ce%b7%ce%bb%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%8c-%ce%bb%ce%b5%cf%89%cf%86%ce%bf%cf%81%ce%b5%ce%af%ce%bf-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%ce%af%ce%b1-%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%b3%ce%84%ce%b4%ce%b7%ce%bc/>